

Härnösands
kommun

Reglemente för betalda elev- transporter i Härnösands kommun

Antagen i barn- och skolnämnden 2006-06-08
Fastställd i kommunfullmäktige 2006-12-18

1. Kommunens skyldighet och ansvar

Kommunen är enligt skollagen skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts för grundskolans och grundsärskolans elever om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionshinder hos elev eller annan omständighet. De i lagtexten föreskrivna behovsprinciperna ger kommunen möjlighet att med utgångspunkt från lokala förhållanden, själv avgöra när skolskjuts ska anordnas. Något entydigt svar på var de exakta gränserna går för kommunens skyldighet, kan därför inte anges.

För barn i förskoleklass finns ingen lagreglerad skyldighet för kommunen att anordna skolskjuts eller ge busskort, men Härnösands kommun har beslutat att elever i förskoleklass ska erbjudas gratis transport till skolan om kilometergränsen medger det och att barnet kan utnyttja befintliga skolskjutsfordon eller fordon i linjetrafik.

Kommunen, skolan, skolskjutsentreprenör, förare, föräldrar och elever har gemensamt ett ansvar för att eleverna kommer säkert och tryggt till skolan.

2. Definitioner

2.1 Med *skolväg* menas den kortaste användbara gångvägen mellan hemmet och skolområdet.

Med *hemmet* avses tomtgräns vid ut/infarten till hemmet och med *skolområde* avses ut/infarten till skolområde.

2.2 Som *skolskjutsavstånd* skall godtas den uppgift som man erhåller vid mätning med det fordon skolskjutsorganisationen använder i tjänst, eller med ett måthjul, för mätning av den närmaste gångvägen mellan hem och skola

2.3 Med *självskjuts* menas skjuts med fordon som framförs av elevens föräldrar eller annan.

2.4 Med *gångavstånd* menas avståndet från elevens hem till närmaste, av skolan anvisad, påstigningsplats för skolskjuts. Detta innebär att elev är skyldig att stiga på/av skolskjutsfordon på anvisad på- och avstigningsplats.

2.5 Med *matartrafik* menas den del av skolskjutsen som ansluter till annan trafiklinje varvid byte av fordon måste ske.

3. Rätten till skolskjuts

3.1 Rätt till kostnadsfri transport

Kostnadsfri skolskjuts till och från skolan föreligger för elever i grundskola och grundsärskola. I vår kommun erbjuds också barn i förskoleklass transport, om skolvägen mellan bostaden (tomtgräns) och skolområdet är mer än 2 km och att ordinarie skolskjutsfordon eller fordon i linjetrafik, kan nyttjas.

Rätten till skoltransport gäller således mellan bostaden och skolan och omvänt. Om bostaden är en familjehemsplacering, jämföras denna med folkbokföringsadress.

Följande kilometergränser gäller:

Elev i förskoleklass t o m år 3	mer än 2 km
Elev i år 4-6	mer än 3 km
Elev i år 7-9	mer än 4 km

3.2 Kortare skolväg

Barn- och skolnämnden kan besluta att elev med kortare skolväg kan få skolskjuts om skolvägen bedöms som påtagligt trafikfarlig i relation till elevens ålder. Om skolan/rektorn (kommunen) och vårdnadshavaren gör olika bedömning av trafiksäkerhetsförhållandena, gäller kommunens bedömning. Om vårdnadshavaren gör en annan bedömning, får ärendet prövas i den politiska nämnden.

Elever som bor efter väg där hastigheten är 70 km/timme eller högre, men har kortare väg än vad som i övrigt gäller utifrån detta reglemente, kan under perioden 1 november – 31 mars erhålla busskort till linjelagd tur, eller i mån av plats åka med beställningstur.

Säsongskortet kan i vissa fall förlängas om väderleksförhållandena är sådana att framkomligheten på vägen till och från skolan försvårar säkerheten för eleven.

Sexåring, eller elev i åk 1, 2 och 3 ska så lång möjligt avhållas från att korsa väg, eller gå någon längre sträcka efter väg, där hastigheten är högre än 70 km/tim, d v s 90 -110 km.

Dock kan det ibland förekomma att en busshållplats är placerad efter en 90-väg som tvingar eleven att själv, eller med förälders hjälp, ta sig till den aktuella busshållplatsen.

3.3 Begränsade bostadsområden

Inom begränsade bostadsområden bör likformighet eftersträvas då det gäller elevers rätt till skolskjuts. Med likformighet avses att vissa elever i ett bostadsområde kan behandlas generöst, d v s att elever får skolskjuts trots att de har kortare skolväg än vad som anges under punkt 3.1.

Det kan å andra sidan också innebära att hela området behandlas restriktivt och att därmed ingen av eleverna inom området får skolskjuts, trots att en del elever har så lång skolväg att de enligt avståndsreglerna har rätt till skolskjuts.

Barn- och skolnämnden kan således vid behov besluta, dels att inrätta skolskjuts när flertalet av eleverna inom ett sådant område har rätt till skolskjuts enligt punkt 3.1, dels att ej inrätta skolskjuts om ett fåtal av elever inom området har denna rätt.

3.4 Kortare skolväg

Elev som har kortare skolväg än vad som anges under punkt 3.1 ovan, kan i beställningstur och i mån av plats, få åka med mot betalning, under förutsättning att skolskjutsen inte behöver göra någon avvikelse från ordinarie transportslinga. Beloppets storlek bestäms av förvaltningen.

3.5 Skolskjuts av medicinska skäl

Elev kan beviljas skolskjuts på grund av varaktiga medicinska skäl, som styrks av läkarintyg.

3.6 Kortvariga funktionshinder

För elev med kortvariga funktionshinder anordnar kommunen ingen skolskjuts. (Att kommunen inte är skyldig att anordna skjuts i sådana fall är prövat i en dom i Kammarrätten den 16 oktober 1990, mål nr 3899-1990).

Lagtextens uttryck *annan särskild omständighet* kan dock vid en helhetsbedömning ge rätt till skolskjuts även i sådana fall.

För elev med tillfälligt funktionshinder, ska i första hand familjens försäkringsskydd undersökas. Därefter löses frågan av rektor, eller annan person som rektor har uppdragit till, i samråd med familjen.

För elev som råkar ut för olycksfall under skoltid, fritid eller ferier ersätter skolförsäkringen kostnaden för tillfällig skolskjuts efter läkares inrådan. Föräldrar tar själva erforderliga kontakter med försäkringsbolaget om eventuella transporter.

3.7 Val av annan skola

Föräldrar som väljer en annan skola för sina barn än den i närområdet, erhåller inte skolskjuts som bekostas av kommunen.

3.8 Växelvis boende

Elev med föräldrar boende på skilda håll och med avtalad gemensam vårdnad och växelvis boende, har tills vidare rätt till fria resor till och från båda föräldrarnas adresser om avståndet till skolan medger det.

En förutsättning är dock att föräldrarna bor i samma kommun och att linjelagda bussturer eller abonnerat fordon, kan nyttjas till och från skolan.

(Regeringsrättens dom i december 2002 medger rätt till skolskjuts vid sk växelvis boende)

Ansökan om busskort ska göras på särskild blankett som finns på respektive skolexpedition. Blanketten ska undertecknas av båda vårdnadshavarna.

3.9 Gymnasieelevers resor

För elever i gymnasieskolan regleras kommunens skyldigheter i lagen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (SFS 1991:10).

I denna lag föreskrivs bl a att för en elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen ska den kommun som enligt 1 kap 15 § i skollagen är elevens hemkommun, svara för elevens kostnader för dagliga resor mellan bostad och skola. Ansvaret gäller för sådana resor där färdvägen är *minst 6 km*.

Lagen innebär inte någon skyldighet för kommunen att anordna transport för gymnasieelever, utan endast svara för deras resekostnader.

4. Skolbussens färdväg och ersättning för självskjuts

4.1 Skolbussens/taxins skolväg

Skolbussens eller skoltaxins färdväg avgör var eleven skall stiga på eller av skolskjutsen. Ibland är det inte möjligt av skolskjutstekniska eller andra skäl att hämta eleven nära hemmet, varför eleven kan vara tvungen att själv ta sig till den anvisade påstigningsplatsen.

Om närmaste gångavstånd till den anvisade påstigningsplatsen för

- * sexåringar och elev i åk 1- 3 överstiger en kilometer
- * elev i åk 4 - 9 överstiger två kilometer

kan ersättning utgå för självskjuts till och/eller från den anvisade påstigningsplatsen

För elever som åker med linjelagda bussturer gäller de hållplatser som anvisas genom Länstrafikens försorg.

4.2 Självskjuts

I vissa fall kan ersättning beviljas för självskjuts till eller från skolan, om detta leder till en organisatoriskt och ekonomiskt fördelaktigare lösning av en skolskjutsfråga. Ersättning för självskjuts utgår med samma belopp per km som utgår enligt riksskatteverkets normer för skattefri ersättning för tjänsteresor med egen bil.

Ovanstående regler om självskjuts gäller endast skolskjutsberättigade elever.

5. Väntetider

5.1 Elevers väntetid

Eleverna behöver viss tid på sig vid ankomsten till skolan för att ordna med kläder, väskor, skåp, läroböcker m m och för att förflytta sig från skolskjutsen till skolan och sedan inom denna. Samma gäller vid skoldagens slut. Därför bör 20 minuter före första lektionen och 20 minuter efter sista lektionen betraktas som rasttid och skall inte räknas in i elevens väntetid.

Acceptabel *väntetid* bör inte överstiga 120 minuter per vecka.

Vid skolenheter där eleven erbjuds organiserad tillsyn och sysselsättning inom ramen för samlad skoldag och/eller integrerad fritidsverksamhet betraktas tiden före första och efter sista lektionen inte som väntetid.

5.2 Effektiv skolskjutsorganisation

Samordning mellan olika verksamheter och av schemaläggning måste ske mellan ansvariga skolledare, så att en effektiv skolskjutsorganisation uppnås och med mål att minska kostnaderna för antalet transporter.

Väntetider mellan matarskjuts och skolbuss/taxi bör undvikas.

6. Elever med plats i fritidshem/fritidsklubb

6.1 Ingen betald skolskjuts

För elev som är inskriven i fritidshem eller fritidsklubb, utgår ingen skolskjuts eller betald transport.

Föräldrar ombesörjer således själva transporten av sina barn till och från fritidshems- eller fritidsklubbverksamhet. Undantag kan i vissa fall göras för barn i grundsärskolan som av olika skäl behöver särskild transport till och från fritids såväl under skoltid som under skolans lov.

Ansvarig lärare eller skolledare gör en särskild individuell prövning av detta.

För föräldrar som arbetar på schema och som vill ha sitt barn hemma från fritidshem/fritidsklubb i samband med förälders ledighet, kan barn i mån av plats få medfölja upphandlad skoltransport som avgår i direkt anslutning till skolans sluttid.

Kommunen betalar inte busskort för hemtransport från fritidshemsverksamhet.

7. Kontroll, tillsyn och utbildning

7.1 Inspektion och tillsyn

Beträffande inspektion och tillsyn av skolskjutsning gäller Förordning om skolskjutsning (SFS 1970:340), Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning (TSVFS 1988:17)

7.2 Fordonskontroll

Skolskjutsfordonets utrustning och beskaflenhet kontrolleras av Svensk Bilprovning

8. Upphandling

8.1 Skolskjutsentreprenörer antas efter upphandling. Upphandlingen 2005 har utförts av Länstrafiken.

8.2 Grundsärskolans transporter ombesörjs av egna chaufförer och med egna fordon och ingår inte i upphandlingsprocessen

9. Informationsskyldighet

9.1 Skyldighet att informera

Klassföreståndare/rektor skall vid läsårets början hålla en särskild genomgång med de elever som färdas till och från skolan med skolskjuts

Genomgången ska omfatta trafiksäkerhets- och ordningsregler vid hållplats, vid på- och avstigning, under färd samt vid förflyttning till och från fordonet (se innehållet i den informationsskrift som finns på varje skolexpedition)

10. Några regler för dig som åker skolskjuts eller får busskort till buss

* De allmänna regler som gäller i skolan för ordning och uppförande gäller också i skolskjutsfordon, bussar i linjetrafik och vid hållplatser.

* Föraren är ansvarig för säkerheten i bussen. Föraren går igenom vad man bör tänka på i bussen vid varje läsårs början. Förarens anvisningar måste alltid följas.

* Äldre elever bör tänka på att visa hänsyn mot yngre elever så att de vågar sätta sig bredvid dem i bussen.

* Elever som uppträder störande eller ej lyder förarens anvisningar skall rapporteras till respektive klasslärare för vidare kontakt med hemmet. Hjälper inte detta kopplas skolledningen in.

* Uppsåtlig skadegörelse ersätts av elev och/eller målsman. Entreprenören kontaktar rektor.

* Vid snöhinder, halt väglag eller andra hinder kan uppgjord tidtabell kanske inte alltid följas. Dessa dagar får eleverna komma sent till skolan, för att trafiksäkerheten ej skall äventyras. Det är chauffören som avgör om fordonet kan ta sig fram till ordinarie hållplats. Ersättningsfordon sätts ej in. När 30 minuter gått från ordinarie avgångstid ska eleven vända hemåt.

* Åka hem med klasskamrater går bra om det finns plats i bussen (chauffören avgör). På bussar som körs i linjetrafik, får man dock själv köpa bussbiljett.

* Slutligen - tänk på att det är viktigt att använda reflexer när det är mörkt på morgon och eftermiddag.

|